

Čtení

Iz 53,10-11

–

Žl 33,4-5.18-19.20+22

–

Žid 4,14-16

–

Mk 10,35-45

Text evangelia pro děti

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil, oč tě požádáme.“ Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?“ Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“ Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?“ Oni mu odpověděli: „Můžeme!“ Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete, a v křest, ve který já budu ponořen, ponoření budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno.“ Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

Slova k vysvětlení

Panovník: Nejdůležitější člověk v království / ve státě. V dnešních době bývá jeho moc omezena zákony nebo parlamentem, v Ježíšově době byl většinou jediným neomezeným vládcem v říši.

Velmoži: Člověk ve vysokém společenském postavení, často velmi bohatý. Většinou měl moc nad nějakou částí království.

Dát svůj život: Ježíš svůj život daroval (obětoval) Bohu za záchranu všech lidí z moci hříchu a pro přijetí života ve společenství s Bohem.

Zamyšlení pro práci s dětmi

Komentář k evangeliu: Dnešní text je v Markově evangeliu třetí tzv. předpovědí o utrpení. Dvě předchozí jsme slyšeli v polovině září. Ve všech třech textech vidíme podobnou strukturu: učedníci mají o Božím království, které Ježíš hlásá, stále stejnou triumfalistickou představu a řeší, kdo v něm bude mít jaké postavení. Ježíš však hovoří o smrti, utrpení a prvenství služby druhým. Trojí opakování a v dnešním textu smělé a neochvějně tvrzení bratrů Zebedeových, že *mohou* pít kalich a být ponořeni v křest jako Ježíš, ukazují, jak velmi těžké je pro člověka Ježíšovu cestu oběti pochopit a přijmout.

Poselství textu o spáse: V evangelním textu nám Ježíš opět opakuje: Boží cesta spásy, záchrany a vítězství, neodpovídá lidským představám o moci, síle a převaze nad druhými. *Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.* Jako jeho učedníci jsme zváni k následování této cesty služby a oběti.

Souvislost s liturgií: Vyjádření Ježíšova postoje služby formou symbolického jednání nacházíme v liturgii Zeleného čtvrtku při mytí nohou. Mytí nohou zde zastupuje jakoukoliv službu druhému člověku konanou bez nároku na odměnu.

Ježíšovo darování svého života za nás se slaví a zpřítomňuje při každé mši svaté. Jak slyšíme ve slovech ustanovení: „(...) *Toto je moje tělo, které se za vás vydává. (...) Toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů (...).*“

Plnější smysl – aktualizace poselství pro náš život: Že je cesta ke spáse – záchraně, radosti a naplněnému životu – cestou služby druhým a často i utrpení, je pro nás těžké přijmout. A Ježíš s tím počítá, nejen, že to trpělivě opakuje, ale v závěru dnešního evangelia podtrhuje to nejdůležitější: nemusíme se bát, Bůh není ten, kdo si spokojeně sedí na obláčku a dívá se, jak se snažíme plnit výzvy ke konání dobra či službě druhým a leckdy se trápíme. On sám nám prošlapává cestu a jde s námi: „vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil“ a dělá ještě něco navíc – *dává svůj život jako výkupné za všechny.* To nám má dodat odvalu, abychom se nebáli udělat něco pro druhé, aniž za to čekáme odměnu.

3 – 6 let (čteme jenom modře označený text)

Jistě znáte z pohádek krále. Jaké lidi má kolem sebe? Služebnictvo, které mu vaří, uklízí apod. Vojsko, které bojuje v bitvách. Šaška, který se mu stará o zábavu. A také své rádce a šlechtice, kteří s ním mohou sedět u jednoho stolu

a užívat si jeho bohatství. Ježíšovi učedníci si mysleli, že Pán Ježíš bude jednou také takovým králem a oni jako jeho přátelé si s ním budou užívat bohatství a nechají se obsluhovat. Pán Ježíš jim ale vysvětluje, že on není král z pohádky. V jeho království slouží jeden druhému, lidé si pomáhají navzájem a radují se z toho, že jsou spolu. I když je někdy služba druhým náročná. A Pán Ježíš jako král pracuje nejvíce, stará se o všechny, kteří to potřebují.

6 – 9 let

Před měsícem jsme od Ježíše slyšeli něco podobného: „Kdo chce být první, ať je ze všech poslední a služebníkem všech“ a zamýšleli jsme se nad tím, jak službu druhým uskutečňovat v našem životě.

Dnes se tedy podíváme na to, jak tuto službu vykonává Ježíš. Jak jsme slyšeli v závěru: „*Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.*“ Můžeme se společně zamyslet a zapsat na velký papír, co o Ježíšově službě známe, co víme z evangelií? Pokud děti nezareagují sami od sebe, snažíme se je postupně navést (pomoci lze otázkami, nebo obrázky) na příběhy uzdravení, vyhnání zlých duchů, nasycení zástupů apod., až k Ježíšově sebedarování na kříži – vykoupení našich hříchů. Plakát můžeme nadepsat *Ježíšova cesta služby lidem*.

9 – 14 let

Během uplynulých dvou měsíců nás Ježíš již potřetí vyzývá ke službě druhým. Cesta vítězství je cestou služby. Proč Ježíš pořád opakuje „to samé“? Zdá se, že pro většinu lidí je to těžké přijmout, vidíme, že i sami Ježíšovi učedníci, synové Zebedeovi, Ježíšovo učení stále nechápali. Přemýšleli o tom, jak budou s Ježíšem kralovat, až slavně zvítězí nad Římany a nad svými případnými odpůrci. Ježíš jim jasně vysvětluje rozdíl, mezi běžným kralováním lidí a mezi jeho vládou, jeho vláda spočívá ve službě – a to tak, že Ježíš je tím prvním, kdo slouží ostatním.

Tuto cestu ponížení a služby, která vede ke spáse, nacházíme už ve Starém zákoně: ve čtyřech tzv. písniích o Hospodinově služebníkovi z knihy proroka Izajáše. Z jedné z nich je právě dnešní první čtení. Hospodinův služebník je poslán k Izraeli a ke všem lidem, aby hlásal spravedlnost, ale jeho slova narazí na odpor, bude tedy trpět a bude dokonce i zabit, ale jeho utrpení a smrt přinese lidem spásu – vítězství nad smrtí a hříchem. Židé tehdy nevěděli, kdo tímto služebníkem bude a kdy přijde, po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání křesťané pochopili, že jím je právě Ježíš. Všimněme si, že ačkoli se v textu mluví na jedné straně o utrpení, darování života, útrapách a nesení vin, na druhé straně jasně převažuje Boží zaslíbení: *potomstvo bude žít dlouho; Hospodinův plán se zdaří; služebník uvidí světlo, nasytí se svým poznáním a ospravedlní mnohé*. Cesta služby JE cestou vítězství.

Aktivita

3 – 6 let

Pomůcky: papíry na královské koruny pro každé dítě;

Na začátku si každý s pomocí katechety vyrobí papírovou královskou korunu. Pak si ji můžeme nasadit na hlavu a představit si, že bychom se stali u nás doma takovými králi, jako je Pán Ježíš, který zve lidi ke službě a pomoci k sobě navzájem. To, co děti vymyslí, si můžeme postupně předvést.

6 – 9 let

Pomůcky: papír A3 nebo větší, fixy nebo propisky, Hosana modrá

Popis aktivity viz výše v Aktualizaci poselství. Po tvorbě plakátu můžeme zazpívat píseň *Skrze něj* (č. 229).

9 – 14 let

Pomůcky: na papírech A5 pro každého natištěný text prvního čtení (v liturgickém překladu, dostupný např. zde: <http://www.liturgie.cz/lekcionar/>, zobrazit text pro 18. 10.), barevné fixy nebo pastelky

V návaznosti na společné zamýšlení si každý v textu může označit tmavou barvou slova o utrpení, bolesti apod. a světlou barvou Hospodinovy přísliby hojnosti, světla, dobra. Můžeme tak názorně pozorovat, že spása – vítězství dobra nad hříchem a smrtí – má navrch. Jako uvědomění, že tímto Hospodinovým služebníkem, který nám přinesl záchranu, je právě Ježíš, si kolem dokola textu, nebo nad něj, můžeme připsat onu poslední větu evangelia: „*Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.*“

Obrázek

Ježíš slouží